

LATVIJAS PSR
LAS UN PIENA RŪPNIECĪBAS
TAUTAS KOMISĀRIĀTS.

PIENA UN SVIESTA
RŪPNIECĪBAS
TRESTS.

R Ī G A S P I E N A K O M B I N Ā T A
1944.gada darbības pārskats.

21

RĪGAS PIENA KOMBINĀTA

1944.gada pārskata saturs rādītājs.

1. Paskaidrojuma raksts. 1p. 1-13
2. R.P.K. grāmatvedības darbinieku saraksts,
3. Slēguma bilance f.Nr.1.
4. Materiālu -izejvielu inventarizācijas aktu kopsavilkums.
5. Pienotavas izejvielu-pamatmateriālu inventarizācijas akts uzl.I.45.
6. Kopgalda " " " " "
7. Kazeīna fabrikas " " " " "

PIELIKUMI PIE BILANCES f.Nr.1.

8. Aktīvā-32 rinda-nepabeigti rūpniecības ražojumi.
9. " -34.rinda-nepabeigti nerūpniecības ražojumi.
10. " -38.rinda-gatava produkcija un preces.
11. " -42.rinda-nākošo periodu izdevumi.
12. " -53.rinda -nosūtītās preces.
13. " -58.rinda -kases atlikums uz l.I.45.-akts.
14. " -66.rinda -avansieri.
15. " -70.rinda -pārējie debitori.
16. Pasīvā-98.rinda -norēķins starp uzņēmumiem un trestiem.
17. " -110.rinda-strādnieki un kalpotāji.
18. " -111.rinda-priekšā stāvošie maksājumi.
19. " -154.rinda -Finansu tautas komisāriāts par apgrozījuma nodokli.
20. " -156.rinda-pircēji avansētāji.
21. " -157.rinda-pārējie kreditori.
22. " -160a.rinda-norēķini ar lauksaimniecības ražojumu piegādātājiem.
23. " -162.rinda -kreditori par norēķiniem iekšējā sistēmā.
24. Pielikums 1944.g pārskatam,veidlap.Nr.2.
25. " " " " Nr.2a.
26. Statutu fonda kustība " Nr.3.
27. Pielikums pie f.Nr.3.-statutu fonda kustība.
28. Ražošanas izdevumi 1944.gada,f.Nr.5.
29. Preču produkcijas pašizmaksa Nr.6.
30. Produkcija f.Nr.8.
31. Darba spēka plāna izpildīšana veidlap.Nr.9.
32. Pārskats par bērnu dārza uzturēšanu Nr.3-d.
33. Pārskats par kadru sagatavošanu f.Nr.4.

34. Dzīvokļu un komunālās saimniecības pārskats par 1944.gadu.
35. Peļņas un zaudējumu konts,veidlapa Nr.20.
36. Kara darbībā cēlušies izdevumi un zaudējumi 1944.g.
37. Piena pārstrādāšanas uzņēmumu darbības tehniskie ražošanas dati f.Nr.90.
38. Ienākošā piena un sviesta pārskats par 1944.g. f. Nr.1.
39. Pārskats par darba spēka plāna izpildījumu f. Nr.1.
40. Norēķins par piena produktu ienākumiem - izdevumiem f. Nr.31.
41. Pārskats par pašizmaksas plāna izpildīšanu par 1944.g. IV.kv. sp.f. Nr.3a.
42. Olu un olu produkcijas apgrozījums par 1944.g. nol6.X.-31.XII.
43. Pārskats par produkcijas sagādes izdevumiem un pašizmaksu 1944.g.16.X.-31.XII. spec.forma Nr.1.
44. Uzņēmumu un ražošanu uzskaitē -veidl.Nr.21
45. Ierīču sastāvs - veidl. Nr.25.
46. Elektrobilance - veidl. Nr.24.
47. Izziņa pie formas Nr.26.
48. Izziņa pie formas Nr.26 žd.
49. Lauksaimniecības jēlvielu patēriņš un atlikumi - forma Nr.27.
50. Pārskats par automobiļu transportu,garažām,remonta darbnīcām un personālu uz 1945.g. 1. janvari,veidlapa Nr.41-tr.
51. Pārskats par smagā autoparka darbību 1944.gadā,veidl.Nr.42-tr.

M

P A S K A I D R O J U M A R A K S T S

pie

Rīgas piena kombināta 1944.g. darbības pārskata .

I. Uzņēmuma raksturojums.

1. Uzņēmuma atbrīvošanas datums saistās ar Rīgas pilsētas atbrīvošanu no vācu fašistiskiem okupantiem, ko pārsteidzoši sekmīgi veica Sarkanā Armija 1944.gada 13. oktobrī. Tādēļ šis datums uzskatams arī par uzņēmuma atbrīvošanas dienu.

Vācu okupanti atkāpdamies no Rīgas, nodarīja Rīgas piena kombinātam šādus postījumus un bojājumus: Visas piena un arī kazeīna fabrikas ēkas bojātas lielākā vai mazākā mērā; zirgu staļļi - 150 zirgiem ar noliktavām nodedzināti; viena koka noliktava tikpat kā galīgi iznīcināta; 14 fabrikas ēkām logi izbīruši, durvis izlaustas un jumti sadauzīti no spridzināšanām un šķēmbām.

Sīkāka iekārta, kas bija vieglāka panesama, izvazāta un izlaupīta; tāpat visi darba rīki un dzensiksnas; produkti un citas mantas noliktavās galīgi izlaupītas; arī daļa smagākas iekārtas vācieši aizveda projām; aizveda pasterizātoru un desētāju "Astra" kā arī 17 piena tvertnes.

Smagi cieta arī kazeīna fabrika attiecībā uz ēkām, mašīnām, ražošanas iekārtu un inventāru.

Vācu karaspēks izveda kazeīnu	375.106 kg.par Rbļ.	4.501.272,-
elektromotorus	38.gb. " "	89.300,-
dažādus materiālus	" "	51.157,-
inventāru	" "	2.000,-

K o p ā ! par Rbļ. 4.643.729,-

Pēc zaudējuma novērtēšanas komisijas datiem piena fabrikai bojātas ēkas par Rbļ. 730.000,-, bet vispāri zaudējumi nodarīti, salīdzinot ar 1941.gadu, Rbļ. 14.500.000,- apmērā.

No autotransporta 1941.gadā bijušām 33 automašīnām nebija palikusi neviena lietošanai derīga.

No 150 zirgiem bija palikuši tikai daži desmiti.

Jau 15. oktobrī kombināta darbinieki ieradās savā uzņēmumā un nekavējoties ķērās pie darbiem. Oktobra un novembra mēnešos bija veikti šādi darbi:

1. Novākti apm. 500 m³ grūžu un ugunsgrēku palieku
2. Pilnīgi atjaunota separatoru un pasterizatora telpu betona grīda; bez tam piena pieņemšanas telpās atjaunota grīda pa daļai.
3. Ielikti logu stikli un izlaboti logu rāmji un durvis.
4. Atjaunota tvaika mašīna un ierīkota spēka stacija.
5. Ierīkota ūdens padošana no pašu akas, izmantojot ūgunsdzēsēju sūkni.

Atjaunošanas darbiem pavisam izdoti ap Rbļ.114.000,-
Piena fabrika sāka strādāt 16. novembrī 1944.gadā.

2. Uz atbrīvošanas dienu piena kombinātā ietilpa pavisam šādi uzņēmumi:

1. Rīgas piena fabrika.
2. 19 provinces krējotavas.
3. 10 savākšanas punkti.
4. Kazeīna fabrika.
5. Olu un putnu nodaļa.
6. Divi /2/ piena restorāni un 3 piena paviljoni.
7. 12 piena veikali.
8. Divas /2/ agr.piena fabrikas bez iekārtas.

1944.gada beigās Rīgas piena kombināta sastāvā skaitījās:

1. Rīgas piena fabrika ar jaudu 50.000 litru piena dienā.
2. 15 provinces krējotavas ar caurmēra jaudu 60.000 ltr.
3. 21 savākšanas punkti.
4. Kazeīna fabrika ar jaudu kazeīnam 1.000 tonnas gadā.
" " " " makslīg.ragam 150 " "
5. Olu un putnu nodaļa.
6. 1 piena restorāns un 3 piena paviljoni.
7. 8 piena veikali.
8. 2 bij. piena fabrikas bez iekārtas.

3. Rīgas piena fabrikā ietilpinātas sekojošas ražošanas nodaļas:

1. Piena pieņemšanas nodaļa ar ražošanas laukumu 270 m² un jaudu 100.000 ltr. piena dienā.
2. Separēšanas un pasterizēšanas nodaļa, ražošanas laukums 90 m², jauda 50.000 ltr. piena dienā.
3. Sviestnīca, ražošanas laukums 230 m², jauda 3 tonnas dienā.
4. Piena pildīšanas nodaļa, ražošanas laukums 390 m² un jauda 5.000 ltr. stundā.
5. Biezpiena un kefīra nodaļa, ražošanas laukums 320 m²; jauda biezpienam - 500 kg. dienā,
jauda dažādiem sieriem - 300 kg. dienā.

6. Saldējuma nodaļa.

Ražošanas laukums 110 m², jauda 500 kg. saldējuma dienā.

7. Kannu mazgāšanas nodaļa.

Ražošanas laukums 160 m², jauda 5.000 kannas dienā.

8. Tāras nodaļa ar laukumu 420 m².

9. Laboratorija - 70 m².

Bez tam Rīgas piena fabrikai ir vēl šādas palīgnodaļas :

1. Spēka māja ar 2 katliem - sildvirsmu 187 m², tvaika mašīna 68 PS, dināmo - 10 kw. divām saldēšanas iekārtām piena dzesēšanai, kopsummā 250.000 cal./stundas un sūkņiem ūdens apgādei 120 litri/min.
2. Mechaniskā darbnīca - spēj izdarīt vienīgi vajadzīgos remontus pienotavā un krējotavās.
3. Kalēju darbnīca - apkalpo kombināta zirgus un ratus, izdara arī vajadzīgos kalšanas darbus pienotavas vajadzībām.
4. Elektriskā darbnīca - apkalpo elektromotoru/saimniecību un instalāciju.
5. Galdniecība-izdara remontus pienotavā un krējotavās.
6. Garaža - apm. 35 automobiļu novietošanai, bet kur tagad novietojās tikai 5 braukšanas kārtībā esošās automašīnas.
7. Veļas mazgātava - 2.000 kg. veļas gadā.
8. Divas /2/ pirtis - apkalpo 500 strādniekus - kalpotājus nedēļā.
9. Mantu - materiālu noliktava.
10. Produktu noliktava.

Kazeīna fabrika sadalās šādās ražošanas nodaļās:

1. Kazeīna ražošana ar laukumu 1076 m² un jaudu 1.000 tonnu gadā.
2. Galalīta ražošana ar laukumu 795 m² ar jaudu 150 tonnas gadā.

Bez tam kazeīna fabrikai ir vēl palīgnodaļas:

1. Atslēdznieku darbnīca - iekārtas remontiem un
 2. Noliktavas.
4. Rīgas piena kombināts visumā ar ražošanas iekārtu nodrošināts apmierinoši; nepieciešams tikai tekošais remonts un dažām iekārtām arī kapitālremonts. Svari ir pietiekošā daudzumā.
- Kā galvenie trūkumi, kas traucē uzņēmuma darbību būtu minami:
1. Autotransporta stāvoklis - ir tikai 2 kārtīgas jaunas benzīna mašīnas, daudz maz vēl lietojamas 3 vecas galīgi nobrauktas mašīnas. Trūkst rezerves daļu, riepu, darba rīku, bet jo sevišķi izjūtams benzīna trūkums. Tāds autotransporta

Stāvolis draud katastrofāli atsaukties uz uzņēmuma darbību, ja nav iespējams pievest ne izejvielu - pienu, ne kurināmo - malku.

Otrs svarīgs trūkums - produktu noliktava ir bez mākslīgās dzesēšanas, kādēļ vasaras mēnešos noliktavā ir pārāk augsta temperatūra.

Rīgas piena kombinātam darbojās uz 16.X. 1944.g. kā jau iepriekšējā nodalījumā minēts 10 savāktuves, 19 krējotavas uz 1.I.1945.g.

21	"	15	"
----	---	----	---

Krējotavu kopējā darbošanās jauda 60.000 ltr. piena
Bez savām krējotavām un savāktuvēm Rīgas piena kombināts saņem svaigu pienu arī no 30 /trīsdesmit/ paštāvīgām pienotavām un to krējotavām. No savām savāktuvēm un krējotavām pienu ievēd Rīgā ar automašīnām un zirgiem, tāpat arī no vienas daļas pienotavām pienu ievēd Rīgā ar automašīnām. No tālākām pienotavām, t.i. Valmieras un Cēsu apriņķiem - pienu iesūta ar vilcienu. Pie Valmieras un Cēsu stacijām pienu kombināts pieved ar savām automašīnām un atceļā šīs mašīnas saņem pienu un ievēd tieši Rīgā no tādām pienotavām, kas atrodas tālāk no dzelzsceļa.

Piena sagādes darbā lielu traucējumu radījis transporta līdzekļu, resp. automašīnu trūkums un to ļoti sliktais stāvoklis. Bencīna mašīnām, kuŗas labā braukšanas kārtībā, trūcis bencīns.

Pēc saņemtām ziņām Sagādes Tautas Komisāriāta Rīgas apriņķa pilnvarotā, Rīgas piena kombināta krējotavu un savāktuvju darbošanās rajonā bijuši 3.613 piena nodevēji ar kopējo aplikumu 742 to piena, no kuŗa faktiski nodots - pienā 360,4 to, atvietots ar citiem produktiem - 256,6 to; plāns nav izpildīts par 145,0 to.

Piena sagādes plāna neizpildīšanas iemesli tie, ka liels daudzums piena atvietots ar citiem produktiem. Kombināta krējotavu un savāktuvju darbības rajonā esošās saimniecības visvairāk cietušas no kuŗa darbības un sajūtams liels lopbarības trūkums.

Piena sagādes pavairošanai izdarītas inspekcijas uz vietām un vesta agitācija, aicinot lauksaimniekus pienu nodot.

Piena tauku satura analīzes tiek izvestas.

1945.gadā paredzēts palielināt piena pievedums pa dzelzceļu, izmantojot piena pievešanai pie stacijām kombināta zirgus.

2. Apgāde ar materiāliem pamatražošanai notika gan ar grūtībām, bet ražošana netika traucēta; tas pats būtu sakams par palīgražošanas materiāliem. Tādu materiālu, kas netiks izlietots 1945.gadā, uzņēmumā nav.

3. Kurināmais izlietots laikā no 17.X. - līdz 31.XII.1944.g.:
 dienestu telpu apkurināšanai - malka 95,5 stēras
 ražošanas vajadzībām - " 489,0 " un
 akmeņu ogles 68,0 tonnas.

Dzīvojamo telpu apkurināšanai malka nav izlietota. 1944.gadā kurināmā sagāde pašapgādes dēļ nav notikusi; kurināmais ir ticis iepirkts.

Kurināmais sastāvs uz 1. janvāri 1945.gadu skaitījies pašā kombinātā tikai 1,55 stēras malkas, bet nopirkta malka mežā 850,8 stēras.

4. Norošinājums ar piena kannām.

Uz 1. decembri 1944.g. piena kannu krājums skaitījās:

metāla - 3844 gab.
 koka - 464 "

Decembrī iepirktas 200 kannas; no tresta alvošanas darbnīcas saņemtas 375 gab. izalvotas- izlabotas kannas; nosūtītas alvošanai uz darbnīcu 751 gab.kannas. Pārskata laikā pavisam no pieņotavas izdotas 27.722 kannas un saņemtas atpakaļ 27.476 kannas. Uz 1. janvāri 1945.g.piena transporta kannas ar sadales labumu grupās skaitījās:

	<u>Metāla</u>		<u>Koka</u>
I. grupa	688 gab.	I. grupa	432 gab.
II. "	2582 "	IV. "	32 "
III. "	145 "		Kopā : 464 gab.
IV. "	584 "		
V. "	45 "		
	<u>Kopā: 4. 044 gab.</u>		

Pārējie tāras daudzumi uz 1945.g. 1. janvāri:

1. piena toveri /skārda	38 gab.
2. saldējuma toveri /koka/	263 "
3. saldējuma trauki /skārda un kapara/	636 "
4. piena transporta kastes /kok/	4.918 "
5. Piena pudeles 1/8 ltr.tilpuma	35.099 "
6. " " 3/4 " "	71.905 "
7. " " 1/2 " "	10.367 "
8. " " 1/4 " "	8.868 "
9. Kefīra pudeles 1/2 " "	8.526 "
10. " " 1/4 " "	10.293 "

Ar paredzamo produkcijas kāpināšanu vasaras mēnešos, būtu nepieciešami papildināt arī tāras krājumus ar piena kannām, sviesta mucām /kastēm/, biezpiena mucām /kastēm/, saldējuma skārda cilindriem un koka toveriem sekojošos daudzumos:

a/ piena transporta kannas /metālā/ par	3000	gab.
b/ biezpiena mucas /kastes	3000	"
c/ sviesta mucas /kastes/	2000	"
d/ saldējuma cilindri	300	"
e/ toveri koka	500	"

Lai varētu noorganizēt tāras izgatavošanu uz vietas, vajadzīgi būtu: amatnieki - speciālisti, darba rīki, materiāli, telpas, kā arī attiecīgas telpas visa tāras daudzuma uzglabāšanai.

III. Ražošanas programmas izpildījums.

Rīgas piena kombināts saņēmis 1944.g. 9. decembrī no Piena un sviesta rūpniecības tresta ražošanas uzdevumu - plānu 1944.gada decembra mēnesim. Par 1944.g. pārējiem iepriekšējiem mēnešiem ražošanas plānu no tresta kombināts nav saņēmis. Zemāk minēts decembra mēneša plāna izpildījums.

Rīgas piena kombināta 1944.g. decembra mēneša plāna izpildījums.

ni	D e c e m b r a p l ā n s			I z p i l d ī t s		P l ā n a i z p i l d . p r o c .
	daudz.	26/27.g.	summa	Daudz.	Summa	
	to.	26/27.g.		to.		
	2.	3.	4.	5.	6.	7.
past.kan.	135,-	344,-	46.440,-	162,4255	55.874,37	120,1
" pud.	2,-	360,-	720,-	2,234	804,24	111,7
alds	0,5	1.160	580,-	1,945	2.256,20	389,0
kābs	0,5	858,-	429,-	5,71425	4.902,83	1.142,8
ns	3,-	144,-	432,-	3,143	452,59	104,7
sardz.	20,-	500,-	10.000,-	14,706	7,353,-	107,9
s	-	144,-	-	6,892	992,45	
,piln.	4,-	560,-	2.240,-	0,735	411,60	18,3
vāj.	12,-	420,-	5.040,-	13,533	5.683,86	112,7
vāj.	1,-	281,-	281,-	4,0164	1.128,61	401,6
as.vāj.	10,-	1.060,-	10.600,-	8,0315	8.513,39	86,2
na biezp.	-	281,-	-	0,383	107,62	
biezp.	-	1.200,-	-	0,653	783,60	93,5
" mas.	2,-	1.200,-	2.400,-	1,21724	1.460,69	
ier.	0,5	1.400,-	700,-	-	-	-
sier.	2,-	1.260,-	2.520,-	-	-	-
sier.	-	1.260,-	-	0,08	100,80	4,

	2.	3.	4.	5.	6.	7.
sier.	1,	1.500,-	1.500,-	0,9175	1.376,25	91,7
sier.olu	0,5	1.400,-	700,-	1,463	2.048,20	292,6
" krēj.	0,1	650,-	165,-	-	-	-
ts pārstrād.				7,0355	14.071	
ts raž.	3,-	2.000,-	6.000,-	5,5912	11.182,40	420,9
vāj.	15,-	5.400,-	81.000,-	18,169	98.112,60	121,1
is piena	10,	200,-	2.000,-	-	-	-
tā ražots.						
suliņu	-	2.750,-	-	2,04	5.610,-	20,4
siera m.	-	-	-	-	-	-
K o p ā :			173.747,-		223.226,30	128,4

Decembra mēneša plāns izpildīts 128,4% apmērā. Pēc asortimenta plāns pilnīgi nav izpildīts sekojošs posteņos:

- 1/ pilnpiena kefirs izpildīts par 18,3% - pieprasījuma trūkuma dēļ.
- 2/ biezpiena masa vājpiena - par 86,2% izejvielu trūkuma dēļ.
- 3/ pilnpiena biezpiena masa - par 93,5% pieprasījuma trūkuma dēļ.
- 4/ krējuma vājpiena sieriņi par 4% - pieprasījuma trūkuma dēļ.
- 5/ kausētie sieriņi - par 91,7% - izejvielu trūkuma dēļ.

Plānā paredzētais piena ķīselis nemaz nav ticis ražots izejvielu trūkuma dēļ; tā vietā ražots suliņu glazē, kas decembrī saražots 2,04 tonnas, un kas rentabilitātes ziņā bija izdevīgāks.

Attiecībā uz tehnoloģisko instrukciju, kas būtu pienotavas rīcībā, jāmin valsts vissavienības standarts

/ Государственный общесоюзный стандарт
 Produktu kvalitāti pārbauda laboratorija, izsniedzot katru dienu sadales daļai sertifikātu par tirgū izlaižamiem produktiem.

Par izejvielu zuduma normām ražošanā un produkciju zuduma normām glabājot nav vēl attiecīgu instrukciju, bet tās tiek izstrādātas; pagaidam tiek ievērotas Piena un sviesta rūpniecības tresta publicētās instrukcijas lauku pienotavām.

Par tehniskās uzskaites dokumentāciju jāatzīmē, ka pienotavas attiecīgo cechu vadītāji katru dienu iesniedz grāmatvedībai pārskatus par saņemto izejvielu un iegūto produktu daudzumu, atzīmējot tauku % un kilogramu daudzumus. Sadales daļai tiek nodotas ražošanas zīmes.

Ražošanas grāmatvedība katru dienu sastāda pārskatu, uzrādot dažādo asortimentu krājumus, saņemto izejvielu pārstrādātos un ražotos produktus, pārdotos produktus un atlikumus; tāpat arī sastāda procentuālu / % / plāna izpildīšanu.

Ražošanā pielieto Vissavienības receptūras, kā arī vietējās receptūras, kuŗas apstiprinātas no Gaļas un piena rūpniecības tautas

komisāriāta.

Kā blakus produktu /paliekas/, sākot ar decembra mēnesi, no suliņām ražo suliņu glazē. Novembra mēnesī paliekas izmantotas nepilnīgi tehnisku iemeslu dēļ.

Tagad tiek izlaisti tirgū sekojoši plaša patēriņa produkti.

1. Suliņu glazē.
2. Kausētais beztauku siers
3. Vājpiena saldējums.

IV. Darba spēks un darba algas fonds.

Strādājošo štati apstiprināti 1944.g. novembra mēneša beigās. Darba apmaksa izdarīta pēc dienas vai mēneša atalgojuma normām; akorda darbi nav ievesti. Algas aizturēšanas gadījumi strādniekiem nav bijuši. No uzņēmuma atbrīvoti, sakarā ar pārvietošanos uz citām darba vietām un iesaukšanu aktīvā kara dienestā 159 strādājošie, un pieņemti no jauna 73 bijušie uzņēmuma darbinieki un nepieciešamie specialisti.

Darba disciplīnas pacelšanai izdotas instrukcijas un nodaļu vadītājiem uzdots stingri raudzīties par to izpildīšanu, ziņojot direktoram katru gadījumu, kad būtu novērota strādnieku darba disciplīnas pārkāpšana; tādi ziņojumi no daļu un cechu vadītājiem nav ienākuši.

Bez attaisnojošiem iemesliem nokavētas pavisam 96 darba dienas.

V. Produkcijas pašizmaksa.

Produkcijas pašizmaksa tiek aprēķināta no izejvielu vērtības, savākšanas un piegādes izdevumiem, kurināmā vērtības, dzesēšanas izdevumiem, palīgmateriālu vērtības, darbinieku algām ar pieskaitījumiem, vispārējiem izdevumiem, gatavas produkcijas nogādes izdevumiem, dažādām piemaksām, tirdzniecības un citiem izdevumiem. Atsevišķu izdevumu posteņu sadalījums ražošanā uz produkcijas veidiem tiek praktizēts pēc metodes, kas norādīta no Tresta plānu daļas gan ar lielu nokavēšanos /30.III.1945./ saņemtā instrukcijā

VI Piena produktu sadale.

Pagājušā gadā piena produkcija tika galvenā kārtā sadalīta: Kara lazarētēm, Rīgas pilsētas izpildu komitejas tirdzniecības nodaļai, Spectorgam, Veentorgam, Osobtorgam, Ēdienu veikalu un resōrānu trestam, slimnīcām, bērnu namiem, invalīdu namiem un Rīgas piena kombināta 8 veikalu tīklam, izdalīšanai pret kārtītēm bērniem, topošām mātēm un slimnīcām.

Atlaižamo partēju apmēri sniedzas līdz 4 tonnām.

Sadale pamatota uz Piena un sviesta rūpniecības tresta rīkojumiem, izņēmums bija oktobra un novembra mēnešos, kad pilnpienu un viņa

produktus sadalīja tieši pēc atsevēšu organizāciju un iestāžu pieprasījumiem.

Produkcija pēc pircējiem realizēta sekojoši p.g. oktobrī.

Izdots slimnīcām	6330	ltr.	
" Ēdienu un res.trestam	3702	"	
" Spectorga veikalam Nr.1.	1093	"	
" Bērnu silēm	70	"	
" Rīgas pils. izp.kom.	90	"	
" Voentorgam	40	"	
" Uz ārsta apliecībām	10	"	
" Rīgas piena kombināta veik.	23	"	11360

Novembrī.

Izdots slimnīcām	28726	ltr.	
" Rīgas ēdienu veik.u.rest.tr.	17021	"	
" Bērnu namam,-dārziem un silēm	1425	"	
" Rīgas pils. izp.kom.	75	"	
" Voentorgam	1861	"	
" Ēdienu namam Vald.ielā Nr.11a	2277	"	
" Spectorga rest.Nr.1.	7977	"	
" Partijas centr.kom.Vald.3.	2414	"	
" Specveikalam-Brīvības Nr.24.	2150	"	
" Uz ārsta apliecībām	90	"	
" Rīgas milicijas nod.	145	"	
" Lauku pastam	151	"	
" Rīgas piena kombināta veik.	80003	"	144315

Decembrī.

Izdots kara lazarētēm	338	ltr.	
" Rīgas pils.izp.k.tirdzn.nod.	43959	"	
" Spectorgam	7652	"	
" Osobtorgam	13525	"	
" Voentorgam	1987	"	
" Ēdienu veik.u.rest.trest.	17326	"	
" Slimnīcām	45716	"	
" Invalīdu namiem	1253	"	
" Bērnu namiem,dārziem un silēm	17837	"	
" Rīgas piena kombināta veik.	114757	"	264350
<u>Pavisam kopā:</u>			<u>420025 ltr.</u>

VII. Finansiālā darbība .

Tiek pielietoti 3 norēķināšanās veidi par pārdoto produkciju:

- a/ Samaksājot skaidrā naudā uz vietas pie preču saņemšanas par summu līdz Rbļ.100,-, un ja pircējam nav atverts norēķina rēķins Valsts bankā.
- b/ norēķinoties caur Valsts banku ar maksājumu uzdevumiem, ja pircējs izteicis savu vēlēšanos norēķināties tādā veidā.
- c/ iesniedzot Valsts bankā uz inkasso rēķinu ar maksājumu pieprasījumiem par summām pāri Rbļ.100,-, un ja pircējam ir norēķinu rēķins Valsts bankā.

Pircēju kontingents sastādās no tirdzniecības uzņēmumiem, sabiedriskām organizācijām, iestādēm, slimnīcām, bērnu dārziem, kara spēku daļām, kā arī no privātpersonām.

Rēķini tiek izrakstīti 5 dienu laikā un iesniegti Valstsbankas inkaso nodaļā.

Ikdienas kases ieņēmuma apmērs novembra mēnesī skaitījās Rbļ.10.060,87 dienā, bet decembrī Rbļ.18.900,14. Kases ieņēmumus katru vakaru saņēma kombināta kasē Valsts bankas inkasācijas daļas darbinieks. Valsts banka noteikusi kases atlikumu limitu Rbļ.500,-, kāda norma arī stingri tiek ievērota, izņemot 3 algas izmaksas dienas, kad kasē paliek neizmaksāta alga. Novirzīšanās no šī limita notikusi tikai tieši uz 1. janvāri 1945.gadu, kad, no kombināta neatkarīgu iemeslu dēļ kases atlikums uzrādīja Rbļ.28.682,38 kap. Tik liels kases atlikums palicis tādēļ, ka Valsts bankas inkasents nav ieradies 31.XII. resp. 30.XII.vakarā pēc naudas, kā noskaidrots, inkasentiem esot samaitājusies automašīna, kādēļ, tie nav varējuši atbraukt un saņemt dienas ieņēmumus.

Prasītie atšifrējumi par attiecīgiem bilances posteļiem pievienoti gada pārskatam atsevišķos pielikumos. Apgrozības līdzekļi nav ieguldīti kapitālbūvniecībā. Iemesli zaudējumiem pie realizācijas un cita veida zaudējumiem /veidlapa 20/ ir sekojošie:

1/ Realizācijas zaudējumi Rbļ.121.243,06

Izskaidrojami šie zaudējumi ar samazinātu produkciju un izdevumiem, kas gulstas uz produkciju. Tā piemēram kurināmais, elektrība, vispārējie fabrikas izdevumi ir tādi izdevumi, kas gulstās uz produkciju neatkarīgi no tās apmēriem, un paliek nemainīgi kā pie lielākiem tā arī samazinātiem ražošanas apmēriem. Dabīgi, kā nestrādājot ar pilnu jaudu, izdevumi procentuāli palielinājās, sadārdzina produkciju un rezultātā rodās zaudējums.

2/ Dzīvokļu - komunālās saimniecības zaudējumi Rbļ.6.840,23

attiecās uz nekustamu īpašumu Gaujas ielā Nr.5. Ienākumi ir bijuši no dzīvokļu īrēm un 2 darbnīcas telpām tikai Rbļ.642,-, bet izdevumi Rbļ.7.482,23, tanī skaitā ēku nodoklis un zemes rente Rbļ.6.838,43. Pārējās fabrikas telpas aizņemtas no "Mjasomolsbit" un zeķu fabrikas, bet šie uzņēmumi kavējās ar nomas līgumu parakstīšanu.

- 3/ Zaudējumi sakarā ar kara darbību Rbļ.4.543,19 šinī summā ietilpst Rbļ.100,- ^{apmēram 200000} papīra iegādei un pārējā summa izmaksāta kara dienesta iesauktiem par 2 nedēļām uz priekšu.
- 4/ Kazeīna fabrikas zaudējumi Rbļ. 15.164,51, cēlušies aiz sekojošiem iemesliem:

Fabrika nav uzsākusi ražošanu, tā tad ienākumi no produkcijas realizācijas nav bijuši, tomēr algas administratīvi - pārvaldes personālām izmaksātas, kuŗu apmērs, kopā ar pieskaitījumiem, sastādīja summu Rbļ. 11.890,67; Arī ēku nodoklis arī maksāts Rbļ.2.941,50; pārējās sīkās summas attiecās uz kantora piederumiem, sīkiem remontiem, ūdens patēriņu u.t.t.

Kā redzam, lielākā daļa izdevumu krīt uz algām, administratīvi - pārvaldes personālam, Bez šī personāla kazeīna fabrika nevarēja iztikt, jo vajadzēja rūpēties par fabrikas savešanu kārtībā, lai vajadzīgā brīdī varētu uzsākt ražošanu.

VIII. Kapitālbūvniecība .

Kapitālbūvniecībai un ieguldījumiem bija paredzēts pēc plāna Rbļ.185.00,- , tanī summā būvdarbiem 15.000⁰ rbl., avārijas darbiem 55.000 rubļ., montāžas darbiem 45.000 un 5 smago automobiļu iegādei 70.000 rubļ. Faktiski darbi izpildīti par Rbļ. 196.728,13 tanī summā būvdarbiem Rbļ. 21.099,47, avārijas darbiem 105.399,60 ieskaitot šinī summā arī montāžas darbus par 48.083,91, bet tā kā šie montāžas darbi attiecās uz nebojātu mašīnu demontažu un uzmontēšanu, sakarā ar kara darbību bojātās grīdas atjaunošanu, tā šie montāžas darbi faktiski uzskatāmi kā avārijas darbi. Automobiļu iegādei izlietots Rbļ.70.229,06, no pirktiem 5 automobiļiem divi palikuši kombināta rīcībā, bet 3 mašīnas nodotas ^trestam. Būvdarbos izlietots arī kombinātam piederošie būvmateriāli par 6.685 rbl. Augšminētie būvdarbi un ieguldījumi finansēti no Rūpniecības bankas par Rbļ.185.000,- un no Piena un sviesta rūpniecības tresta saņemti Rbļ.30.000,- Rūpniecības bankas finansējums izlietots pilnā apmērā, kā redzams no augšminētā, tad visā visumā, ar nelielu novirzīšanos, darbi izpildīti pēc plāna. Nauda no Rūpniecības bankas Rbļ.185.000,- laikā

bija saņemta, laikā izlietota un laikā arī norēķināta. Dažas grūtības gan radās ar norēķināšanos, jo nebija skaidrības par darba normām un par vienības cenām.

IX. Grāmatvedības uzskaitē un atskaite.

Inventarizācijas darbs sākās 20. oktobrī 1944.g. un noslēdzās 4. decembrī. Pašā kombinātā inventarizācijas darbi sevišķas grūtības neradīja, toties krējotavās provincē radās visādas grūtības un sarežģījumi. Par 1941.g. jūniju ir uzglabājusies materiālu kartoteka.

Uzņēmuma rīcībā ir sekojošas grāmatvedības uzskaites un instrukcijas:

- 1/ Instrukcija par pamatlīdzekļu, jēlvielu, materiālu vērtību un gatavu produktu norēķinu kārtību.
- 2/ Instrukcija par piena transporta kannu inventarizāciju.
- 3/ Norādījumi pie kapitālieguldījuma konta plāna.
- 4/ Instrukcija par kara laika apstākļu izdevumiem un zaudējumiem.
- 5/ Instrukcija par amortizācijas atskaitījuma normām un rūpniecības uzņēmumu kapitālremontu finansēšanas kārtību.
- 6/ Instrukcija par ienākuma, gīmenes un kara nodokli.
- 7/ Instrukcija par kasēs operāciju un to norēķinu kārtību.
- 8/ Instrukcija par komandējuma naudām.
- 9/ Instrukcija par pasažieru obligātu apdrošināšanu.
- 10/ Instrukcija izdevumu postežu sadalījumu ražošanā uz produkcijas veidiem.

UZSKAITES DARBINIEKU SARAKSTS:

/. atsevišķi pielikumi./

Uz 1945.g. 1.janvari inventarizētas tāra, materiāli un izejvielas. Laupīšanas un izšķērdēšanas gadījumi nav konstatēti. Tekošie grāmatojumi pārskata gadā sākti izdarīti pēc pabeigtās inventarizācijas. Gada pārskata sastādīšanas darbs uzsākts 1945.gada februāra mēneša sākumā. Grūtības darbā bija lielas; pirmkārt instrukcija par gada pārskata sastādīšanu un visas veidlapas bija krievu valodā, bet no grāmatvedības darbiniekiem tikai niecīga daļa pārvalda krievu valodu; Latviešu valodā instrukcija kā arī viena daļa veidlapu saņemta tikai stipri vēlāk; grūtības radīja arī tas apstāklis, ka pārskata sastādīšanu prasītā veidā nācās izdarīt pirmo reizi, darbā radās daudz un dažādas neskaidrības veidlapu izpildīšanas ziņā. Zināmu palīdzību un instruēšanu sniedza Tresta galvenais grāmatvedis b.Sturis un Gaļas un piena rūpniecības tautas komisāriāta centrālās

16

grāmatvedības priekšnieks b. Galkins.

Prasītie bilanču kontu atšifrējumi pievienoti atsevišķos pielikumos.

X. P e r s p e k t ī v o s 1945.gadā.

Lai uzņēmums varētu sekmīgi darboties nepieciešami par katru cenu uzlabot transporta un arī transporta apgādi ar degvielām. Pie tagadējā transporta stāvokļa uzņēmums tikai nīkuļo. Nokārtojot piena transportu, iespējams pārstrādāt 10 reiz lielākus pienadaudzumus. Saņemot attiecīgo daudzumu izejvielas, var pavairot arī asortimentu. 1945.gadā nepieciešami izvest šādus kapitālremontus.

1/ Izbūvēt saldēšanas iekārtu produktu noliktavā.

2/ Atjaunot staļļus.

3/ Izbūvēt mantu - materiālu noliktavu.

4/ Atjaunot saspridzināto šķūni.

5/ Pārbūvēt tvaika un kondensvada tīklu.

Attiecībā uz grāmatvedības uzskaiti un pārskatiem būtu nepieciešam attiecīga satura rokas grāmata.-

/ A. Ruciņš /
D I R E K T O R S

/ J. Vinzarājs /
GALVENAIS GRĀMATVEDIS

G A S P I E N A
C O M B I N Ā T S

20
Pielikums pie formas Nr.1

53

Ivā - 156. rinda - pircēji avansētāji.

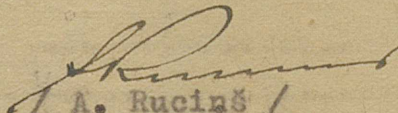
Kirova raj.izp.kom. Tautas izglītības nod. -
avans uz produktiem

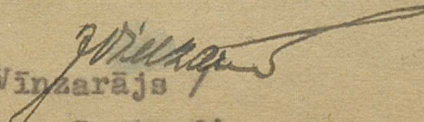
Rbļ. 680,-

Staļina raj.izp.kom. Tautas izglītības nod. -
avans uz produktiem

" 408,-

Rbļ. 1088,-

A. Ruciņš /
D i r e k t o r s

/ J. Vīnčarājs /
Galvenais grāmatvedis